

Catalunya

>> La Creu Roja, amb la gent gran i per l'atenció a la dependència

El SIMAP és una nova eina tecnològica que aporta autonomia personal i qualitat de vida als seus usuaris al mateix temps que dóna tranquil·litat a familiars i cuidadors.

SIMAP: nou servei de localització per a malalts d'Alzheimer

A Catalunya hi ha 75.000 persones majors de 70 anys que pateixen diferents graus de demència, mentre que 51.000 més en pateixen alguns dels símptomes. Es calcula que a l'Estat espanyol aquesta xifra arriba a les 800.000 persones.

La Generalitat de Catalunya estima que, la prevalença de la demència en general, se situa al voltant del 10% entre les persones majors de 65 anys, percentatge que creix a mesura que augmenta l'edat.

La Creu Roja, juntament amb la Fundació Vodafone i les diverses associacions de familiars d'afectats d'Alzheimer, han presentat recentment el nou sistema de localització via GPS i mòdem GSM de persones amb deteriorament cognitiu lleu o moderat.

Aquest nou dispositiu, anomenat SIMAP (Sistema Intel·ligent de Monitorització d'Alertes Personals), permet obtenir la informació necessària sobre la ubicació i els moviments d'aquestes persones, i és especialment eficaç en situacions de desorientació comunes en malalties com ara l'Alzheimer que produeix una degeneració neurològica irreversible.

El SIMAP permet que des de casa els familiars puguin accedir a través de l'ordinador i també des de el mòbil a la posició en temps pràcticament real de la persona que duu el dispositiu, per tal de poder localitzar-lo en cas que es desorienti. El centre de coordinació de la Creu Roja fa tot el seguiment necessari a petició d'un familiar o en cas

d'haver-se generat una alarma al trobar-se en una situació potencialment perillosa,

Les alarmes automàtiques es poden generar per una o diverses situacions potencialment perilloses, com per exemple, la sortida d'una zona prefixada com a segura, l'entrada a una zona perillosa o el desplaçament en un vehicle de motor.

Aquest servei pretén afavorir l'autonomia personal i contribuir a la millora de la qualitat de vida de l'usuari i la dels seus cuidadors i familiars.

Per informar-se o bé contractar el servei, es pot fer a través del número d'atenció de la Creu Roja, **902 22 00 70**, o a qualsevol oficina o seu de la Creu Roja a Catalunya.

Punt de vista

Immaculada Fernández Verde,
Presidenta de la Federació Catalana
d'Associacions de Familiars d'Alzheimer

El SIMAP facilita la permanència en l'entorn habitual i aporta a la família el suport perquè pugui viure l'experiència de cuidar amb tranquil·litat i confiança als malalts amb deteriorament cognitiu lleu o moderat.

Quan apareix el diagnòstic de la malaltia d'Alzheimer en una família, aquesta ha d'afrontar un seguit de problemes que haurà de resoldre a poc a poc d'una manera satisfactòria per tal de continuar amb la seva vida familiar.

Un dels temes que més preocupen els familiars de malalts amb demència com l'Alzheimer o d'altres tipus, és la possibilitat que es perdi, es desorienti i no sàpiga com tornar a casa.

Aquesta situació genera l'ansietat i l'angoixa del cuidador, qui tendeix en ocasions a sobreprotegir el malalt i li resta la possibilitat de valer-se de forma autònoma en les primeres etapes de la malaltia.

En la fase inicial, el malalt amb un deteriorament cognitiu lleu o moderat, encara és capaç de portar una vida independent que l'ajudarà a mantenir la seva autoestima i qualitat de vida. Tot i que necessitarà una vigilància afectuosa per part de la família que haurà d'informar-se de la malaltia, planificar l'atenció al malalt, comprendre'l i adaptar-se als esdeveniments i mantenir-lo en el seu entorn habitual i rutinari.

12.400 persones ateses per la Teleassistència Domiciliària el 2006

L'any 1989 va néixer el Servei de Teleassistència Domiciliària amb l'objectiu de donar seguretat i tranquil·litat a les persones que, malgrat viure en el seu domicili, tenen algun tipus de dependència.

Aquest servei, emprat en gran part per les persones d'edat avançada, ofereix una atenció immediata davant situacions de necessitat o d'emergència.

A través de la línia telefònica, i amb un equipament de comunicacions i informàtica específic, el Servei de Teleassistència Domiciliària permet als usuaris demanar ajuda en situació d'emergència durant les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any.

Aquest servei també té un marcat

caràcter preventiu, ja que es complementa amb trucades, visites de seguiment domiciliàries i amb la realització d'activitats complementàries (sortides, xerrades, etc.), a més de l'assessorament d'altres serveis de caràcter individualitzat i col·lectiu.

Des de l'any 2001 es disposa de la certificació de qualitat basada en la norma UNE-EN ISO 9001:2000 concedida per AENOR per acomplir un pla de millora continua en la gestió dels processos i optimitzar els recursos amb la finalitat de ser el màxim d'eficaços i eficients possibles.

Per a més informació sobre el servei de Teleassistència Domiciliària de la Creu Roja, podeu trucar al telèfon **902 22 21 92**.

SERVEI DE TELEASSISTÈNCIA DE LA CREU ROJA A CATALUNYA - 2006

Dades referents de la Xarxa Territorial del Servei

	Usuaris i beneficiaris del Servei	Oficines i Assemblees	Total de poblacions
BARCELONA	9.319	40	208
GIRONA	1.238	22	116
LLEIDA	629	15	139
TARRAGONA	1.236	16	122
TOTAL CATALUNYA	12.422	93	585

MITJANA ANUAL D'INTERVENCIÓ ATESES A LA CENTRAL D'ATENCIÓ

Dades referents de la Central d'Atenció del Servei

Total Gestió Operadors	Total Gestió Automàtica	TOTAL GENERAL
378.069	384.470	762.539

Connectats amb el nou Servei d'atenció telefònica i on-line

Des del passat mes de març, la Creu Roja disposa a la demarcació de Barcelona d'un Servei d'atenció telefònica i via Internet per a cuidadors de persones grans. Aquest projecte dóna orientació, informació i suport en la prevenció i la cura de la gent gran en situació de dependència.

El Servei, que s'adreça als cuidadors, també informa sobre els recursos per a aquest col·lectiu i dóna suport emocional per a les

persones que se'n cuiden.

L'atenció telefònica i en línia complementa altres projectes de suport als cuidadors com són els grups de suport o els cursos de formació, espais on els cuidadors poden compartir l'experiència de cuidar i incorporar noves estratègies en la seva tasca diària.

Les consultes a aquest nou servei es poden fer a través del telèfon **901 511 512** o del correu electrònic **consultagentgran@creuroja.org**

El servei informa a les persones cuidadores sobre recursos existents i els dóna suport emocional.

3.000 voluntaris donen suport a la gent gran

A Catalunya són gairebé 3.000 les persones que de forma altruista comparteixen part del seu temps lliure amb el col·lectiu de gent gran que més ho necessita. Duen a terme activitats com acompanyaments, visites periòdiques a malalts, tallers de diferents tipus, entre altres.

El perfil del voluntariat que té cura d'aquest col·lectiu se centra en joves entre 21 i 40 anys o majors de 65. La distribució per sexe és d'un 31,94 % d'homes (942) i d'un el 68,05% de dones (2.007).

PERFIL DEL VOLUNTARIAT, PER FRANGES D'EDAT

De 15 a 20 anys	220 (7,4 %)
De 31 a 40 anys	605 (20,5 %)
De 41 a 50 anys	438 (14,8 %)
De 51 a 60 anys	435 (14,7 %)
De 61 a 65 anys	212 (7,1 %)
Majors de 65 anys	602 (20,4 %)

CAROLINA HOMAR I CRUZ

Directora general de l'Institut de Serveis Socials, Dep. Acció Social i Ciutadania

Carolina Homar i Cruz és Directora general de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials del Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya des de desembre de 2006. Com a responsable màxima d'aquest àmbit, s'encarrega de la gestió de diversos programes subvencionables relatius als serveis d'atenció a la vellesa, d'atenció comunitària i reinserció social i també de les persones amb discapacitat.

El canvi demogràfic i social que està experimentant l'Estat espanyol en relació amb l'envelliment de la població ha estat un dels principals desencadenants de l'aprovació de l'anomenada Llei de dependència. Quins elements claus creu que ens aporta la nova llei?

Després de moltes deliberacions, tenim la Llei estatal 39/2006, altrament anomenada "Llei de la dependència". A més, a Catalunya, el desplegament d'aquesta Llei, per força ha d'integrar-se en el nostre veritable quart pilar del benestar que serà el sistema dissenyat per la "Nova Llei de Serveis socials" aprovada pel Parlament per unanimitat durant aquest mes d'octubre.

Aquesta Llei estatal és un primer pas, reforçat per la nostra pròpia Llei de Serveis Socials, per situar els drets socials al mateix nivell que els drets educatius i el sanitaris. Vull remarcar que ens trobem davant d'un marc legal que planteja una expectativa molt elevada, tant a les persones dependents (persones grans però

OMAR

Institut Català d'Assistència i Ó Social i Ciutadania

també persones amb discapacitat), ja que els reconeix el dret subjectiu a gaudir dels serveis i prestacions que s'estableixin de forma personalitzada.

Un altre aspecte que també vull destacar és la importància que donem al professional del treball social, ja que prescriurà, sobre la base dels informes que tindrà de la persona i del seu entorn, els serveis i prestacions que més ajudaran la persona dependent a millorar la seva qualitat de vida i probablement també la de la seva família.

Davant d'aquest nou escenari, quin pensa que és el repte més important que han d'afrontar les entitats del tercer sector?

És molt difícil generalitzar, però voldria esmentar algunes fites que les entitats del Tercer Sector han d'aconseguir, i que són:

- Qualitat: s'ha d'aconseguir avançar cap a models de qualitat (ètica, eficiència social i econòmica...) i abandonar la imatge de "beneficència".

- Confiança en les pròpies forces: representem molta gent i tenim creativitat. Podem aconseguir que la societat civil inverteixi en nosaltres.

- Professionalitat i apostar per tècniques de gestió modernes: podem millorar la nostra capacitat de gestió, podem atreure molts bons professionals, podem fer projectes altament atractius i amb excel·lents resultats socials i de sostenibilitat econòmica. És clar que això no es contraposa amb la important aportació i el valor que representa el voluntariat.

- Guanyar la batalla del temps: són capaços d'aconseguir resultats en poc temps, podem decidir en poc temps...

El resultat d'aconseguir aquestes fites seria l'aparició d'aliances entre entitats per gestionar o prestar conjuntament

serveis, unificar criteris en la formació dels professionals, millorar les tasques de sensibilització i, en definitiva, crear "xarxa de serveis d'alta qualitat per a les persones".

La Creu Roja té una gran trajectòria en projectes dirigits a l'atenció de les persones grans, des de la proximitat amb el voluntariat, l'aplicació de les noves tecnologies al servei del més vulnerables (Teleassistència Domiciliària, servei de localització per a persones amb deteriorament cognitiu...), la promoció de l'autonomia personal o el suport als cuidadors. Què creu que ha aportat fins al moment la tasca de Creu Roja? i de quina manera creu que ara la Creu Roja pot contribuir en el desplegament de la llei?

Han estat unes dècades de grans aportacions per part de la Creu Roja a la millora de la qualitat de vida de les persones grans, especialment les més vulnerables de la nostra societat.

Gràcies a la contribució desinteressada dels milers de voluntaris i voluntàries, s'ha pogut fer una acció sense precedent de suport a les persones grans, especialment a aquelles que viuen soles, basada en la solidaritat i la humanitat, oferint companyia i suport personal a tantes persones que ho necessiten.

El reconeixement del dret legal d'assistència per part de la nova legislació ha de significar una renovació del paper de suport del voluntariat a les persones que més ho necessiten i també, de forma prioritària, de suport a les famílies que es fan càrrec de la cura de les seves persones grans, per tal de donar-los suport en aquesta tasca.

Onada de calor: prevenció i seguiment

Per fer front a les temperatures extremes que en els darrers períodes estivals s'han registrat a Catalunya, la Creu Roja posa en marxa des de 2004 l'operatiu Onada de calor amb l'objectiu de fer prevenció dels efectes negatius sobre la salut d'aquest fenomen que té una especial incidència en els col·lectius més vulnerables com són els infants, els malalts crònics o les persones grans.

Mitjançant material de difusió -tríptics, ventalls i gorres- i també xerrades, es dona informació sobre què és una onada de calor, quins són els efectes que pot causar en la persona i què s'ha de fer per tal d'evitar-los.

La institució posa a disposició de les persones que ho desitgin la possibilitat d'inscriure's en el Servei de Seguiment Telefònic a través del qual els operadors del Centre de Contacte de la Creu Roja truquen els usuaris per saber com es troben, donar-los consells i, en cas que sigui necessari, oferir-los una atenció immediata en les situacions de necessitat o emergència.

Aquest estiu passat s'ha assolit la xifra de **546 usuaris** d'aquest servei, 185 més que en el mateix període de 2006.

>> LLEIDA

Una vintena de dones lleiditanes formen part del Grup per a poder envellir de la millor manera.

Per un envelliment saludable

El Grup de dones de la Creu Roja a Lleida és un espai constituït per membres de la institució –usuàries i voluntàries- que tenen en comú ser cuidadores de les persones que les envolten. És un grup on poden escoltar-se i cuidar-se aprenent i gaudint una estona i alhora compartir experiències amb altres persones.

El grup està format per una vintena de dones i són elles mateixes qui decideixen les activitats que duen a terme. Realitzen diversos tallers de

manualitats, pintura de samarretes, bosses i mocadors, primers auxilis, cuina i de mandales. També fan visites a exposicions i a les instal·lacions de TV Lleida, entre d'altres.

Les activitats d'oci les dinamitza generalment una voluntària amb el suport d'una tècnica, tot i que, en ocasions, ha comptat amb la participació de monitors especialitzats.

El Grup de dones de la Creu Roja a Lleida pretén incidir en un envelliment saludable de totes les seves participants.

El Grup de Dones fa tallers de manualitats, de pintura, de primers auxilis o visiten exposicions.

>> TARRAGONA

Grups de suport de cuidadors informals

Per tal d'alleujar el patiment de les famílies que tenen al seu càrrec persones grans o amb dependència, la Creu Roja ofereix als cuidadors participar en els grups de suport psicològic presencials a Tarragona.

En aquests grups, cada quinze dies els cuidadors es reuneixen amb professionals – educadors socials i psicòlegs – per explicar la situació que viuen i trobar vies de sortida als problemes que suposa fer-se càrrec de persones amb dependència. L'objectiu del projecte és oferir un espai de relació on els cuidadors puguin compartir l'experiència de cuidar i contribuir així a la millora de la seva qualitat de vida i de la persona gran.

Cuidadors i professionals de l'àmbit social es reuneixen cada quinzena per compartir experiències.

D'altra banda, la institució també ofereix els cursos de formació amb el suport d'unes guies i un DVD "Cuidem els que cuiden". Les sessions, tenen una durada de dues hores i mitja i els seus continguts es divideixen en tres àrees sobre salut, psicologia terapèutica i actituds socials.

Aquesta formació posa èmfasi en temes com l'alimentació, la mobilitat, la higiene, la prevenció de nafres, la incontinència i el son, entre altres. El cuidador també rep nocions tècniques de com enfrontar-se a les alteracions conductuals i a la gestió de conflictes.

>> GIRONA

La formació de la gent gran facilita i propicia la socialització amb altres persones de forma activa i inegradora.

Tallers formatius per a un envelliment actiu

A la demarcació de Girona, cada any s'organitzen tallers que s'adrecen a les persones grans amb l'objectiu de generar la participació d'aquest col·lectiu en sectors de la societat en els quals fins ara no hi participaven, com són les aules de formació. D'aquesta manera, es propicia la relació amb d'altres persones i, per tant, una major socialització. Es tracta de fomentar un envelliment actiu, participatiu i integrador.

Durant aquest any s'han realitzat diferents tallers centrats en el concepte d'envelliment saludable des de la seva vessant més física, la qual cosa permet que les persones grans adquireixin més coneixements sobre aquesta temàtica. Des de la Creu Roja s'ha contactat amb un Centre d'Atenció Primària de la zona i s'han dut a terme xerrades formatives periòdicament sobre la

higiene de la son, la farmaciola, l'onada de calor, l'artrosi i l'osteoporosi, l'exercici físic i la dieta, entre altres.

En aquest marc de col·laboració, una òptica de la ciutat es va prestar a fer una conferència sobre la visió i els defectes visuals més comuns en aquest col·lectiu. Gràcies a l'interès d'un dels assistents assidus a aquests tipus d'actes es va poder realitzar aquesta última xerrada, amb l'organització per part de Creu Roja Jovenut.

Pel que fa a la resta de l'any, la institució té previstes diferents xerrades a càrrec de tècnics per informar les persones grans dels àmbits en els quals treballa la institució (cooperació internacional, pau, temes d'immigració, entre altres...), així com també es podrà conèixer l'experiència de voluntaris que hi participen.

>> BARCELONA

Més a Prop: Entrevistes a domicili

Aquest any i per primera vegada es posa en funcionament el projecte "Més a prop", que s'adreça a les persones més grans de 80 anys que no reben cap tipus d'atenció per part de serveis socials.

Aquest projecte té com a finalitat valorar la situació en la qual es troben aquestes persones, oferir-los els recursos més adients per cobrir les necessitats detectades i informar-los dels serveis de proximitat, d'assistència personal i d'ajuda domiciliària existents.

És per aquest motiu que diverses treballadores socials faran més de 7.000 valoracions domiciliàries a persones grans en més de 50 municipis de la província de Barcelona. Aquest fet permetrà conèixer amb més profunditat la realitat d'aquest col·lectiu i afavorir la planificació de polítiques socials.

Aquest projecte es gestiona en el marc d'un conveni de col·laboració amb la Diputació de Barcelona i els ajuntaments que hi participen.

Els primers municipis en els quals s'ha realitzat una primera fase de valoracions del projecte són: Barberà del Vallès, Caldes de Montbui, la Mancomunitat de la Plana, l'Hospitalet de Llobregat, Cardona, Dosrius i Collbató. Durant el mes de setembre s'ha iniciat la segona fase a les poblacions de Begues, Sant Sadurn d'Anoia, Sant Just Desvern, Sant Joan Despí, Tordera, Manlleu, Centelles, Abrera, Polinyà, Santa Perpètua de la Mogoda, Berga i el Consell Comarcal del Berguedà.

La Creu Roja davant el repte de vetllar per la gent gran i els cuidadors

Josep Marquès,
president de
la Creu Roja a
Catalunya

“La Creu Roja desenvolupa i potencia projectes que promouen l'autonomia personal i de grup, la seguretat, la independència i la qualitat de vida, així com la formació, el suport i l'acompanyament a les famílies cuidadores”

La Creu Roja, en el marc dels programes de Gent Gran i atenció a la dependència, ja té més de 15 anys d'experiència. Ara bé, amb el desplegament de la Llei d'autonomia personal i atenció a situacions de dependència ens trobem davant un nou escenari ple d'oportunitats i de reptes perquè ofereix una gran ocasió per continuar treballant i créixer en nous projectes dirigits a les persones dependents i les seves famílies.

La missió de la institució és “oferir a les persones grans i els seus cuidadors els serveis i recursos necessaris perquè puguin gaudir d'un procés d'envelliment satisfactori, autònom i participatiu”.

En aquest context, la Creu Roja està desenvolupant i continuarà potenciant projectes que promoguin l'autonomia personal i de grup, la seguretat, la independència i la qualitat de vida, així com la formació, el suport i l'acompanyament a les famílies cuidadores. Accions que tenen per finalitat contribuir en el camí de la universalització, la garantia del dret i la qualitat dels serveis socials.

En els propers anys, un dels punts d'inflexió que de ben segur marcarà el model d'atenció de les persones grans i/o dependents, serà l'aplicació de les noves tecnologies en aquest camp.

Per aquest motiu, la Creu Roja fa especial èmfasi en el treball de l'aplicació de les noves tecnologies al servei dels més vulnerables, facilitant-

los l'accés i contribuint a la promoció de l'autonomia i seguretat de les persones. Un exemple clar d'aquesta integració de tecnologia puntera és el Centre de Coordinació de la Creu Roja, que no gestiona tan sols urgències sanitàries, sinó que també centralitza les actuacions davant emergències socials.

Altres exemples de la introducció d'aquesta tecnologia ja es poden constatar en serveis com ara: la Teleassistència domiciliària, el servei de localització per a persones amb deteriorament cognitiu lleu o moderat (SIMAP) o els cursos per a l'ús del mòbil.

D'altra banda, és previst iniciar nous projectes com la Teleassistència mòbil i d'altres en la línia d'investigació i desenvolupament; es continuarà treballant en projectes per a l'aplicació d'alarmes complementàries a la Teleassistència, la Videoassistència, o l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), entre altres. Així doncs, des de la Creu Roja s'aposta de forma rotunda per continuar innovant i treballant al costat de les persones grans o dependents i les seves famílies, des de la proximitat, potenciant la seva participació i autonomia, defensant els seus drets, sent innovadors tecnològicament, vetllant per la qualitat en la gestió i comptant, sempre, amb la participació del voluntariat com a valor afegit de solidaritat i humanitat.

CREU ROJA A BARCELONA c. Joan d'Àustria, 120-124, 08018 Barcelona, Tel. 93 300 65 65. **CREU ROJA A GIRONA** C/ Bonastruc de Porta s/n - 17001 Girona Tel. 972 20 04 15. **CREU ROJA A LLEIDA** C/ Henry Dunant 1 - 25003 Lleida Tel. 973 27 99 00. **CREU ROJA A TARRAGONA** Avda. Andorra 61 - 43002 Tarragona Tel. 977 24 47 69. **Coordinació:** Joan Miquel Culillas. **Edició:** Oscar Velasco. **Redacció i fotos:** Oscar Velasco, Xavi Costa i equip de voluntaris i voluntàries de les diferents Assemblees Locals, Comarcals i Provincials de Creu Roja a Catalunya. **EDITA CREU ROJA ESPANYOLA, Directora de Comunicació:** Eva M. Calvo. **Subdirector de Comunicació:** Octavio Cabeza.

Més informació a >> www.creuroja.org

Per a qualsevol reclamació respecte a la distribució de la revista, poseu-vos en contacte amb el vostre Comitè Provincial. Creu Roja és una publicació plural, respectuosa de les opinions dels seus col·laboradors i articulistes encara que no les comparteixi necessàriament.